

sago et de ipso monte Cocullo» any 953 (Ed. Soler, 39 (3); Baraut, *Cart. Andorra* I, p. 108).

«Ecclesiam Sancte Eugenie que sita est in villa que vocant ad Ipsam Turrem... Et offrontat predicta ecclesia et parrochia a parte orientis in flumine Valerie, a parte meridiana in villa de Chabriax et de occidentis in serra Merdosa, de parte circii in prato Starganie sive in ipsa Cerdannola» any 1039 (ed. Soler, p. 68).

«In comitatu Orgello in villa vocitata Torre. Affrontat --- de parte orientis in flumine Valerie, a parte meridiana in villa Cabrisax et de occidentis in serra Merdosa, de parte circii in prato Stargania sive in ipsa Cerdannola» any 1041 (ed. Soler, p. 73).

ETIM. La documentació antiga ens forneix les formes *Kaprisago* (dues vegades), *Cabriax*, *Chabriax* i *Cabrisax*. Sembla, doncs, que seria al N. de la SdUrg., a la dr. de la Valira, i ja prop d'Andorra; i que cal establir com a ètimon d'aquest NL el gentilici llatí CAPRIUS.

La -s- de *Cabrisacs* sembla resultar d'una ultracorreció que repeteix un fenomen relativament freqüent en toponímia (cf. el santuari de la *Cisa* a Premià, documentat antigament en la forma *Cia*, tot i que la forma ultracorregida *Cisa* fou la que triomfà per a designar el lloc), contra els fets de la llengua comuna (*enciam* < *encisam*, cf. *DECAT* III, 321b26-322a26 i l'art. *Cisa* infra). Cf., però, nou article sobre *Crampixago*, infra. J. F. C.

CABRILS

1) Municipi del Maresme, situat al vessant de la Serralada Litoral; el *Montcabrer*, contrafort d'aquesta serralada el separa del municipi *Cabrera de Mata-ró*; el seu terme és drenat per la riera de *Cabrils* (*GrEncCat.*). Apareix ja en documents de 966, 1054 (*Mas, Notes hist. del Bisbat de Bar.* IX, 69, 309).

ETIM. Prové de CAPRILE 'estable de cabres', 'lloc on es crien cabres' (mot que perpetua el sufix -ILE, indicador de paratge pecuari o de pleta; cf. *Nyils* < ASINILE, *Suïls* < SUILE, *Eguils* < EQUILE). A la zona on està situat *Cabrils* deuriem abundar les cabres, judicant pels topònims *Montcabrer* i *Cabrera de Mataró*, situats damunt *Cabrils*.

HOMÒNIMS I PARÒNIMS:1

2) *Cabrils*, agregat de Talau (Conflent), situat a 872 metres d'altitud, prop d'Orellà, a la dreta de la riera de *Cabrils*. Ponsich (*Top.*, 123) ens forneix els següents esments: *Caprilios* 1011, *Cabrils* 1019, 1183, *Chabrils* 1225, 1227, *vila de Cambrils* 1287, *loch de Cabrils* 1359, *Chambrills vallis de Feudo* 1405, *Cabrils* 1632, 1715, 1750; notem, a més: *Caprilios* 1010 (*Alart, BullSocAgrSc* x, 82), *Loch de Cabrils* 1359 (*CoDoACA* XII, 123).

3) *Cabrils*, es diu d'un agrupament de bordes en el terme de Farrera (Alt Pallars).

4) *Cambrils* (antigament *Cabrils*), poblet que forma part del municipi d'Odèn, al N. de Solsona. Ja s'esmenta en l'acta de consagr. de la Seu d'Urgell 839, es-

crit *Kabrils* (*Cabrils* en còpia del S. XII); JCor. troba testimonis de: *Chabrils* en un doc. del S. XI i en d'altres de 1065, 1071 (vistos a l'Arxiu de Solsona); *Caprils* 1087 (*BABL* VIII, 534; «--- apud *Cambrils* ---» 1212 (*BCEC* 1909, 71); *Cambrils de Aljuja* (= *Alinyà*) (*CoDoACA* XII, 58).²

5) Hi ha a més *Santa Magdalena de Cambrils*, ermita i turó, en el municipi de Vallfogona del Ripollès, entre Ciuret i Sentigosa. J. G. [També en aquest lloc pot ser un afegit secundari, degut a la contaminació, perquè Botet li diu S. M. de *Cabrils*, a la *GGC Gir.*, pp. 920, 64, 148, però *Cambrils* en altres passatges, com fan CATorras, *Rip.*, 96, 104, 106, 3, 4; i *Mon-salv.* XVIII, 135 (sense documentació antiga).]

¹ Per a *Cambrils de Mar*, municipi del Baix Camp, vegeu l'article a part en el seu lloc alfabètic. —

² La intrusió de la forma *Cambrils* enlloc de *Cabrils* ja fou prou antiga, car ja n'hi ha algun testimoni a l'Edat Mitjana; si bé és veritat que l'exemple *Cambrils* de 1212 no és segur, i el cens de 1359 s'ha transcrit amb molts d'errors, ens queden encara els testimonis de 1287 i 1405 de *Cabrils* del Conflent. Es tracta del fet que *Cambrils* del CpTarr. era molt més conegut. Es pot pensar en una contaminació amb *cambra* i els seus derivats com *cambrer*, *cambró* etc.; notem, a més, *cambriola*, variant de *cabriola*, localitzat per *AlcM* en Rosselló i el Conflent, i usat per Saisset. Per a exs. de topònims -ILE, tant en sentit pecuari com altre, V. llista a l'art. *Cabamil* supra. Coromines recorda que la gent forastera deia erròniament *Cambrils* per *Cabrils* (1) en els anys 1913 i ss. en què hi estiejava la seva família. [Vegeu sobretot l'enorme extensió del radical *Cam-bora*/*Cambra* a tota la zona meridional a la llengua, de la qual dóna copiosos testimonis el nostre article *Alcàmera*.]

Cabrisago, V. *Crampixago* i *Cabrianes* *Cabriol*, *Cabrit*, V. *Puig-C.*

CABRISTEDO i CABRISTA

Bosquet de Cabristedo, en el terme d'Escaló (Pallars Sobirà) (xx, 197).

Barranc de Cabristà, en el terme de Montardit (Pallars Sobirà).

ETIM. *Cabristedo* és un NL format amb el sufix col·lectiu llatí -ETUM > -et o bé -edo, amb la -o romànica mantinguda en el llenguatge pre-català del Pallars medieval, com ara en *Baladredo* «lloc on es fan baladres», *Canaledo* «indret on es fan canyes», *Moredo* «lloc on es fan móres» etc (cf. *E.T.C.* I, 149). Per a aquesta conservació de la -o final estudiada per Coromines a *E.T.C.* I, 122. L'ètimon de *Cabristedo* ha de ser un derivat del llatí CAPRA 'cabra'. Els grans reculls lèxics llatins recullen com a derivats d'aquest mot CAPREUS, CAPRITUS, CAPRONE. Cal suposar que les terres pallareses devien conèixer un derivat *CAPRASTER 'cabra petita, cabreta' (format a la manera de MULAS-